ئاواییەکەمان ویران کراو تاقانەکەم و هەڤالانی ئەنفال کران

ئەحمەد دەشتی

گوندەکەمان هەتا بلێی ڕەنگین و دلگیرو خنجیلانە بوو،زەوی و ڕەزو پاوان و مێرگ و زەنوێر و باغەنەخشینەکانی تا بلێی بە پیێت و فەرە،ئێمەی کورد ساڵەهای ساڵ بوو لە و ئاوایەدا ژیانمان دەبردە سەر و هەمووومان لە گەل یەکتر تەباو دۆست و دلسۆزی یەکتری بووین،نەزیکەی سەد مالێك دەبووین زۆر بە شادی و خۆش و برایەتی ژیانمان دەبردە سەر و لە ناو مال و حالی خۆمان سەربەرزانەو کوردانەو سالەها بوو ئازادانەش دەژیاین،دیمەنە جوان و ڕەنگینەکان،شاخە گەردن گەش و بلندەکان،پەلە هەوری بەفرینی قەد پال و دۆندە بەرزەکان،ڕوباری ئاوی قەلبەز و کەللەتەزێن، کانیاوی سارد و ئاوی شیرینی گوندەکەمان،دار چنارو دار گوێز و کۆزە ئەسپینداەرەکان،مێرگ و زەنوێرو شەنگە بی شلك و جوانی سەر کانیاوو دەو ڕوبارەکان،دۆل و ڕەوەز و کۆسارە نەخشینەکان،جەنگەلە سەر سەوز ولێڕەوارەکان، دارە گوێژ و کرۆسك و دارەبەن ودارمازووەکان،دار بەڕوو و بناوو دیمەنی ئەوبەری لوتکە چڕەکان،هەیوانی بەر مزگەوت و کانی گۆڕە جۆو هۆهۆی شوان و شەنگە بێری و دەنگی پڕ لە خۆشەویستی پالەو شوان و وەرزێران،کۆڕی مەڕ دۆشین و نازی شەنگە بێریان و بەزمی لاوانی کوڕ و کچ و کەوشی بەهاران،ئاوازی لاوك و حەیران و بەستەو دەنگی ڕاوچیان، ئاریَ بابەی فەقیێان وکۆڕی زبارەی توتن پێوە کردن و هەرەوەزی دروێنەو یاری کوچەو کۆلانانی ناو ئاوایی زارۆکان،مەیل مەیلانیَ و نکتەو پەیڤی شادو خۆشی لاوو پیران،توانجی کیژ و کوڕانی دلدارو شۆخ و شەنگ،دامەو شەترەنج و تاولەو کلاو مستانیَ و شەوانی درێژی وەرزی زستانی دیوەخانان،گەرە لاوژەی شەوانی زستانانی ساردو سڕی پڕ لە بەفرو بوران نە چاو لیێان تێر دەبوو،نە دل لیێان وەڕس دەبوو،ئای کە گوندەکەمان خۆش و دلگیرو تەژی شادی بوو،ساڵەهای ساڵ بوو باوو باپیرانیشمان هەر لەو گوندەدا بە شێوەیە ژیا بوون،ئێمەش لەو ئاوایەدا ژیانێکی سەربەرزانەو کوردانەمان دەبردە سەرو لە ژێر سایەی شۆڕشی مەزنی ئەیلول دا ئازادو ڕەهاو بەسەربەستانە ژیانمان دەبردە سەر،هەرچەند هێرش و پەلاماری فڕۆکەکانی دوژمنانمان شەو و ڕۆژ پەلاماری ناوچە ئازاد کراوەکانیان دەداو گەلیَ جارانیش زیانی بە خەلکی ئاوایی و مەزرا و کشت و کالی وەرزێران دەدابەلام هیچ باکێکمان لە و پەلامارو هێرشانەی دوژمنانەوە نەبوو،لە سایەی سۆرشی خۆمانەوە هەمیشە ورە بەرزو گەش بین بووین.

منیش کە وەرزێرێك بووم و لەو گوندە دا لە دایك بووم و هەر لەو ئاوایەدا باوك و باپیرانیشم وەدونیا هاتوون و زێدی هەمیشەو دلگیری خۆمان بوو،چەند سەر ئاژەل و ولساتێکم هەبوو کە بریتی بوون لە جووتە هێستریك و سیَ مانگاو سی سەر مەڕ و چەند سەربزنێك و کەرەشین و سەگێك بە پیێ توانای خۆم هەموو ساڵێك چەند قەزناغێکم گەنم و جۆم دەچاند و لە خوارووی ئاواییش دا یەك دوو پارچە زەویم هەبوون کە دەمکردنە بە توتن و بژێوی مال و مندالانی خۆم زۆر سەربەرزانەداپین دەکردو بژێوی سالانەمانەی خۆمان بە دەست دەهێناو گەلیَ شادو خەندان دەژیاین و هیچ گیرو گرفتێکمان نەبوو،هەموساڵێك من و شێرکۆی تاقانەمان خەریکی کاسبی دەبووین و لە سایەی هەول و تیکۆشانی خۆمان و ئەو هەموو ڕەنج و کوێرەوەریانەی کە دەمان کێشا ژیانێکی مام ناوەنجیمان دەبردە سەر و پیێ ڕازی بووین و چاومان لە دەستی هیچ کەسێکەوە نەبوو بۆخۆمان خاوەنی هەموو شتێك بووین و گوندەکەمان وەك بە هەشت وابوو بە تایبەتی لەو سالانەوە کە لە سایەی پێشمەرگەو شۆڕشەوە تەواوی دەڤەرەکەمان و گوندەکەمان ئازادو ڕزگارو سەربەخۆ بوو بوو و دوور بوو لە ژێر دەستی زولم و زۆرداری ڕژێمی دڕندەی ئێراقەوە ئەو ڕژێمەی کە کوردیان بە تێکڕایی دەکوشت و بە سەدان هەزاریان لیَ ون و

ویِل کردووین و ئەوەی کە ئەو دڕندانە بە سەر گەلی کوردیان هیِناوە پیِم وایە لە میِژووی مرۆڤایەتی زۆر بە دەگمەن ڕوداوی ئاوا سامناك و پڕ لە جنایەت پەیدا دەبیِتن.

شیِرکۆی کوڕە تاقانەکەمان تازە پیِ دەگەیی و خەتی سمیِلی دابوو،ئەو هەڕەتی لاویەتی بوو،تا بلیِی کوڕیِکی ژیرو وریا بوو،گەلیِکمان خۆش دەویست و هەمیشە لە بەر چاوانمانەوە بووو زۆری لیِ ڕازی بووین چونکە بەڕاستی هۆشمەند و گویِڕایەلی تەواوی قسەکانی ئیِمە بوو،هیچ کاریِکی بەبیِ دلی من و دایکی و خزمانی نەدەکرد،ئەویش ئیِمەی زۆر خۆش دەویست و هەرگیز دلی نەدەشکاندین،لاویِکی کاسب و زۆر بە تواناودلسۆز و ئازا بوو،ئەو هەمیشە شایی بە خۆیەوە دەهات و هەستی بە بە لیِپرسراویەتی ژیان دەکرد بەرامبەر بە کارو کردەوەکانی خۆی و ژیان و گوزەرانمان،هەر لەو کاتەوە شیِرکۆ پیِ گەیی بوو ئەو هەستی بە لیِپرسینەوە دەکردو بەتەمای ئەوە بووین کە ژنی بۆ بگوازینەوە و لە گەل دۆست و یاران و خزم و کەسان چەند شەوو چەند ڕۆژیِك ئاهەنگی شادی و زەماوەند لە گوندەکەمان بۆ کاکە شیِرکۆبگیِڕین،شیِرکۆ لە لای تەواوی خزم و کەسانیش جیِگەی ڕیِز و خۆشەوەیستی بوو،تەواوی خەلکی ئاوایش سویِندیان بەسەری شیِرکۆ دەخواردو خۆشیان دەویست،من و دایکی شیِرکۆ زۆر بە ئاواتەوە بووین کە نەمرین و ببینین ئەوا شیِرکۆی تاقانەمان بوەتە خاوەن خیِـــزان و مال و مندال،دایکی شیِرکۆ هەمیشە دەیگوت خۆزیای دەخواست دەیگوت:ئای نەمردبامایەو مال و مندالانی شیِرکۆم بدیبایە .

ئەو سالە بەهاربوو،چیاو کەژو دەشت و لوتکە بەرزەکانی کوردستان بەتەواوی ڕەنگی سەوزی بەهاری خۆیان لە بەر کردبوو،سروشت ئەوەندە جوان بووبوو کە کوردستان بۆخۆی ببوە بەهەشتیِکی بیِ ویِنەو هەتا باسی جوانی و ڕازاوەبی و دلگیری بکەین هەر کەمەو نایەتە باس کردن و پیِ دا هەلگوتن،تا چاوت هەتەری دەکرد و دەتوڕوانی جوانی و ڕازاوەیی کوردستانت لە بەر چاوانەوەبوو،هیِشتان گەلیِ لەزامەکانمان و برینی کۆن و دیرینەی کارەساتە مەزنەکەی ١٩٧٥ کە بە هاوکاری ڕژیِمی بۆگەنی جەزایرو شای ئیِران و کڕنوش بردنی ڕژیِمی بەعسی بۆ ڕژیِمی شای ئیِران بۆ توانەوەی گەلی کورد و مۆر کردنی ئەو پەیمانە شومەی پڕ لە شەرم و شورەیی ئەلجەزایر بۆ لیِدانی بزوتنەوەی ئازادیخوازی کورد و کوردستان و نەهیِشتنی شۆڕشی ئەیلولی مەزن،قەتماغە ئەستورەکانی سارێژ نەبوبوونەوە ،ئەو دەمانە بوو کە ڕژیِمی عەفلەقیەکان بڕیاری چۆل کردن و نەهیِشتنی تەواوی گوندەکانی سەر سنوورەکانی تورکیاو ئیِرانیان دابوو،ئەوان واتە داگیرکەران هەمیشە قەلایەکی پڕ لە ترس و زەندەقچویان لە ناو هەست و دەروون دا دروست بووبوو،دیسان لەوە دەترسانەوە کە شۆڕشیِکی تازەو نویِ هەلبگیرسیِتەوە ،هەر بۆیەکە بڕیاریان دابوو کە هەرچی ئاوایی و ئاوەدانی کوردە دەبیِ خاپوور بکریِن و خەلکی تەواوی گوندەکان ببـــەنە ئۆردوگایە زۆرە ملیِکان و جوتیار و وەرزیِرانی ئەو گوندانە هەموو لە هەمووی ئاوارەو بیِ دەرەتان بکریِن و هەرچی هەیە بیخەنە ژیِر چەپۆکی دڕندەو گلاویان و تا دەستیان بەسەر دا بگیریِت و چی کە بیانەویِ لە گەلیان دا بیکەن وجیِگەی باوك و باپیرانمان پیِ چۆل بکەن و لە ژیِر سایەی زۆرداری و ستەمی ئەواندا بژین و تالان بکەن،ویِران بکەن و سیاسەتی بە عەرەب کردن و جینۆ سایدکردنی کورد بە تەواوی ئەنجام بدەن ئەم بڕیارەی بەعسیەکان زۆربەی ناوچەکانی کوردستانی گرتبۆوە و ئەم بڕیارە شەرماوەرانە لە زۆر شویِنەوە جیِ بەجیِ کرا بوو،لە میِژ نەبوو کە دەڤەری ئیِمەو دەورو بەری چیای سەربەرزی هەلگوردیش وەبەر ئەم بڕیارەشومەی رژیِمی ئیِراقی کەوتبوو،ڕۆژیِ نەبوو کە هەوالی چۆل کردن و بە سەریەکا تەپاندنی گوندیِك لەو گوندانە نەبیستین،هەموو ئەو گوندانەی کە خاپوور دەکران و خەلکی ئاواییان لیِ دەربەدەر دەکردنو ئەوسا دارو بەردیان گڕ تیِ بەردەداو تەواوی ڕەزو باغ و دارو دەوەن و لیِڕەوارەکانیشیان لە ڕەگ و ڕیشە دەردەهیِناو لە ناویان دەبردن و هەرچی ئاوی کانی و ڕوباران و ئەشکەوتەکانیش بوون بە تیِکڕایی دەیان خنکاندن و سیمانکاریان دەکردن و بەو پەڕی دڕندەییەوە ئاسەواری ژیانیان لە ئاوایی و دەورو

بەری دێیەکانی کوردستان دا نە دەهێشت و لە ناویان دەبردن و خاك و خۆلیشیان گڕ تێ بەر دەدا ،ئەو کارەی کە ئەوان بەرامبەر بە کوردستان و تەواوی خەلکی کورد ئەنجامیان دەدا لەتەواوی مێژووی مرۆڤایەتی بێ وێنەیەو هیچ دکتاتۆرو مرۆکوژانی زەوی تا ئەو رادەیە و بەو شێوەیە ئاوا دژ بە میللەتێکەوە هەل نەستاون،ئەوان وایان دەزانی کە بەو شێوەیە دەتوانن بە سەر بزوتنەوەی ئازادیخوازی گەلی کورد دا زال بین بەلام خەیالیان زۆر خاو بوو گەلی کورد هەگیز چۆکی بەرامبەر دوژمنانی نەداوەو شۆڕشی ئازادیخوازی کورد هەر لە گڕ و بلێسە بۆ سوتانی داگیرکەران بووە .

ئەو سالە هەرەتی وەرزی بەهاری ڕەنگینی کوردستان بوو،چیا سەرکەشەکانی کوردستان و تەواوی کۆساران ولێڕەوارو تەواوی دەشت و قەدپالە نەخشینەکان و پەلەهەورە قەدپالەکان و دۆندەکان،دارو دەوەن و ڕەز و باغ و جەنگەلە چڕەکان و کۆزە ئەسپیندارەکان و گەرمێن و کوێستانەکان ئەوەندە ڕەنگین ببوون کە دلی هەموو مرۆڤێکی دەهێنایەوە جولەی خۆشەویتی کوردستانی ئازیزەوەو سەر تاپای کوردستان ببو بە بەهەشتێکی خودایی و کە وێنەی لە ناو جیهان دا کەمە .

ڕۆژێکی هەینی لەو بەهارە خۆشەدا ،لە دوای نوێژی بە کۆمەلی ئێوارە ،هەروەك هەمیشە لە گەل حاجی مەلا خدر و زۆربەی زۆری پیرەمێرەکانی ئاوایی و هەندێ لە لاوەکانیش لە بن سێبەری هەیوانی مزگەوتەکەمان کۆ ببووینەوە،هەموومان بە یەکەوە دەربارەی هەوالەکانی خاپوور کردنی ئاوایی و مال و حالی خەلکی بێ تاوانی کوردمان باس دەکرد ماموستا مەلا خدر بە پێی ئایەت و قورئانی پیرۆز ئەو بەعسیانەی بە کافر دا دەنا کە ئاوا بەربوونەتە گیانی خەلکی کوردەواری و ئاوا تەواوی گوندەکان ئەنفال دەکەن بە زۆری زۆرداری دەریان دەپەڕێنن،ماموستا ئەم ڕەفتارە نامرۆڤانەی بە گوناهێکی زۆر گەورە دادەناو باسی دەکرد و دەیفەرموو،ئەمە تاوانێکی گەلێ گەورەیە دژ بە خواو پەیامبەر و هەموو یاسایەکی مرۆیاتیە ، هەر ڕژێمێك کە ئاوا دژ بەخەلکی خۆی ڕەفتار بکاتن و ڕۆژێ هەردێتن کە توشیان بە بەلایەکی گەورە دەبێت و لەناو دەچن و یەزدانی مەزن غەزەبیان لێ دەگرێت و تۆلەی ڕق و کینەی گەل وەجۆش دێت و ناوی گلاویان دەخرێتە زبلدانی مێژووەوە ،ئەو ڕۆژە تەواوی باس و خواسەکان دەربارەی ئەو زۆلە گەورەیەو بێ وێنەیە بوو کە ڕژێمی بە عس لە کوردستان دا ئەنجامی دەداتن و پێی هەل دەستێت و بەرامبەر بە خەلکی هەژارو چەوساوەی گەلی کورد دەیکەن،لەو کاتە دا هەر یەکەمان بە هەناسەیەکی ساردوسڕەوە دەردی دلی خۆمان دەردەبڕی و بۆ یەکتر باسمان دەکرد،زۆر بە پەرۆشە یادی ڕۆژگارانی ڕابودرومان دەکردەوە ،یادی ئەو ڕۆژانەی کە لە سایەی شۆڕشی پیرۆزی ئەیلولی مەزن دا ئازاد و سەربەست و ڕزگاربووبووین،ئەو کاتانەی واتە لە سالی ١٩٦١ وە ڕا تا سالی ١٩٧٥چەند بە خۆشی و شادی بووین هەرچەندە تۆپ باران و بۆردومانی فرۆکەکانی ڕژێم ڕۆژ بە ڕۆژ خەست تر دەبوون و زیاتر پەلاماری کوردستانیان دەدا ، بەلام لە ناوچەکەمان ئازاد و سەر بە خۆ بووین و چەوساوە و ژێر دەستی داگیرکەران نەبووین و هیچ ترسێکمان لەو هەموو هەڕ و گێفەی دوژمنان نەدەکردو باکمان لە هێرشەکانی وێرانکەر و دڕندانەی دوژمنانەوە نەبوو،ماموستا حاجی مەلا خدریش ئەو ڕۆژە زۆری حەدیس لە بارەی زوڵم و زۆرداری خوێندەوە،حاجی مەلا خدر کە مرۆیەکی نورانی و خوا پەرست و تا بلێی نیشتمانپەروەرو باش بوو،هۆزانوانێکی مەزن و لێ هاتوو بوو گەلێ شیعری بە سۆزیشی بۆ خوێندینەوە ،ئاخر ئەو ماموستا هێژایە گیانێکی پاکی کوردانەو نیشتمانپەروەرانەی لە ناو دل و دەروون دا هەبوو، تەواوی خەلکی ئاوایی ڕێزیان لێ دەناو خۆشیان دەویست،هەموو ڕاو پرسێکیان هەر بەو مرۆیە مەزنە بوو،گوێ ڕایەلی قسەکانی بووین،هەروەك هەمیشەماموستا مەلا خدردەهاتەسەر پەیڤ گوتن و دەیفەرموو:

من زۆر جاران مەبەستی ڕژێمی بەعسیەکانم بۆ ئێوە ڕوون کردۆتەوە ،لە ڕۆژی هەینی و تەواوی کۆڕەکان دا ئەم باسەم بۆ کردوون کە ئەوانە نیازیان چیە و بۆچ وا دەکەن و ئاوا بە سەر سەری خەلکی کوردستان دێنن،بۆچی دێهاتەکانمان وێران و خاپوور دەکەن،بۆچی خەلکی بێ دەرەتانی کوردەواری وگوندەکان دەرەتێنن و دەرمان دەکەن،بۆچی ئەو هەموو ئازارو شکەنجەو کوشت و کوشتارە

لەکوردستان وەدی دێنن، بۆچی بە سەدان هەزار لاوو پیرو ژن و مندالەکانمان لەناو زیندانە ڕەشەکان و دەشت و هامۆنەکان ون و وێڵ دەکەن، بۆچی ئاوا خەلکی گەرمیان و شاری کەرکوکی دلی کوردستان و لە سنجارەوە تا خانەقین تەعریب دەکەن و عەرەبەکان دێننە شوێنی باوك و باپیرانمان، ئەمانە هەمووی لە بەر چاوانمانن و دیارو ئاشکران و هەریەك لە ئێمە بە چاوی خۆمان دیومانەکە چیان بە سەر هێناوین، هەموو ئەمانە بۆ ئەوەیە کە ئەم بەعسیانە دەیانەوێ خەلکی کورد لە ناو بەرن، جینۆ سائیدمان بکەن و بە خەیالی خۆیان کورد بتوێننەوە ،هەتا دوێنێ شۆڕشی کوردستان لە ئارادابوو، گەلێ لە ناوچەکان ڕزگار کرابوون، ئێستاش کە ئەو کارەساتە بەسەر شۆڕشی کورد هاتووەو بە یارمەتی شای ئێران و دەولەتی جەزائیر ئەو زولمە گەورەیان لە گەلی کورد کردووەو لە پشتەوە ڕا خەنجەرێکی ژەهراویان لە بارزانی و شۆڕش داوەو ئەو هەرەسەی گەورەیەی کە دیمان بە سەر کوردیان دا هێناوەو بە سەدان هەزار خەلك ئاوارەو دەربەدەر کراوە و دوژمنان تا ڕادەیەك لە گەلێ لە مەرامە گلاوەکانیان سەرکەوتن وئاوایان بە سەر کورد هێنا ، بەلام ئەوە بزانن پێشمەرگەو شۆڕش قەت لە ناو ناچێتن، هەر لەوساتەوە کە پێشمەرگەی کوردستان پەیدا بووینەوەئەوا دوژمنان خەریکن کوردستان وێرانتر دەکەن، دەیانەوێ هەرچی ئاوایی کوردەواریە خاپووری بکەنم نچونکە شۆڕشێکی تر لە ئارا دایە ،هەر بۆیەشە کەدوژمنان وا زەندەقیان ڕۆییوەو و ترسیان لە کوردە دەیانەوێ بەم زۆرداریەیان کورد زێتر لە ناو بەرنوبلێسەی ئاگری شۆڕشی کورد خامۆش بکەنەوە ،نەوەکوئەمجارەش ئەو دکرەساتەی کە بە سەردوژمنانمان لە شۆڕشی ئەیلول هاتووە دیسان بە سەریان دا بێتەوە ،جا گوندەکان چۆل دەکەن کە نەوەکو پێشمەگەی کوردستان تیادا بحەوێنەوە ،ئەوەتان پێ بلێم کەئەم شۆڕشەی تازەو سەر لە نوێی ئەمڕۆکە کە لە ئارا دایە تازە هەرگیز خامۆش نابێتەوە هاکا هەموو چیا سەرکەشەکانی کوردستان تەژی ڕۆلە پێشمەرگەو دلێرەکانی کوردستان بێتەوە، ئەوە بزانن کە دیسان پێشمەرگەی کوردستان لە چیاو دول و دەشتە ڕەنگینەکانی کوردستان تەنگ بە دوژمنان هەل دەچننەوەو تەواوی گوندو دیهات و شارەکانمان ڕزگار دەکرێنەوە، دوژمنان خەیالیان زۆر خاوە ،بە خەیالی خۆیان گوندەکان نەهێلن شۆڕش جارێکی تر خامۆش دەکرێتەوە ،شۆڕشی ئەمجارە مەرگی ئەوانە ،ئەوە هەرگیز لە یاد مەکەن کە میللەتان لە ناو ناچن هەرچەند زۆردارو دڕندە بن هەر سەرناکەون چونکە یەزدانی مەزن لە گەل بەشخوراو زۆر لێ کراوانەو لە دواییش هەر چەوساوە و ماف خوراو سەرکەوتوو دەبن، ئەوان ئێستا دەیانەوێ عەرەبەکان لە جێگەی باوك و باپیرانمان نیشتەجێ بکەن خەلکی کورد لە ناو بەرن ئەم ڕەفتارە دژی هەموو یاسایەکی مرۆڤایەتی و ئیسلامەتیە خوا لێیان هەلناگرێت و بیستوتانە کە کوردیش دەلێت زۆرداری لە زۆریەوە دەپسێت، ئەم قسانەی ماموستا دلی ئێمەی بە تەواوی ئاو دەدایەوەو شادی دەکردین، ورەی نیشتمانپەروەری بەرز دەکردینەوە، ئیتر لە دوای خوێندنەوەو شی کردنەوەی چەند ئایەتێکی تر لە بارەی زولم و زۆرداریەوە ماموستا دلی شاد دەکردین، کاتێ کە ماموەستا مەلا خدر لە قسان بۆوە ئەوسا خالۆ ئۆمەری ڕیش سپی و قسە خۆش و دونیا دیدەوپێشمەرگەی دیرین و خۆشەویستی ئاوایی کە بە ڕاستی پیرە مێردێکی ژیکەلەو زۆرزان بوو، مرۆیەکی دیاری ئاواییەکەمان بوو، ئەویش جێگەی ڕێزی هەموومان بوو، هەستایەوە سەر پێیان و ڕوخسەتی لە مەجلس و حاجی مەلاخدر وەرگرت وگوتی: برادەران من ئەم هەلە زۆر بە باش دەزانم کە بیرو ڕای خۆمتان لەو بارەوە پێ ڕا بگەیێنم و پێتان بلێم کە من ئەم قسانەی کەوا ئێستاکە دەلێم ئەوا لە ناخی دل و دەرونمەوەیەو بیرو باوەڕی ڕاستەقینەمە ، ئەوەی کە ئێستا پێتان دەلێم بە بێ سێ و دوو بە جێیان دێنم، ئەوەش بە ئەرکێکی کوردانەی سەر شانی خۆمی دەزانم، خۆ دەشزانم بەعسیەکان دڕندەن خوا نەناسن هەروەك حاجی مەلا خدر فەرمووی، دوژمنان ئێستا دەستیان دەڕوات و هەرچی بەرهەلستیان لەو بارەوە بکاتن بەبێ سێ و دوو لە ناوی دەبەن و دەیکوژن، بەلام بڕیاری مردنی سەربەرزانە لە ژیانی ژێر دەستی و سەرشۆڕی بۆ دوژمن گەلێ چاکترە ،هەر بۆیەکەشەکە من بڕیارم داوە سەربەرزانە بمرم نەك سەرشۆڕانە بژیم و لەم بڕیارەی خۆشم هەرگیز پەشیمان نیم، من لە هیچ کاتێك دا ئامادەنیم کە گوندەکەی خۆم بەجێ بێلم و خوێنی حۆم لە سەر خاکی خۆم دەڕێژم و هەرگیز سەرم بۆ ئەو پیاو کوژانە شۆڕ ناکەم و وەك پێشمەرگەیەکی دلسۆزو ئازا

بەربەرەکانی دوژمنان دەکەم و هەرگیز تەسلیم بە ئیرادەی ئەوان نابم جا هەرچی دەبێت چش،چونکە ئەوان بڕیاری خۆیان داوەو منیش بڕیاری خۆم داوە ،دیاربوو خالۆ ئۆمەری دونیادیدە زیاتر بە قسەکانی خۆی هەل دەچوو و جارو بارەش دەسڕەکەی گیرفانی دەر دەهێناو ئارەقەی دم و چاوی خۆی دەسڕیەوەو دەیگوت: من لە گوندە ژۆر بووم بە چاوی خۆم برازاو خزمەکانی خۆم دیت کە چیان بە سەرهێنان و ئەو دوژمنانە چەند بە دڕندەیی ئاگریان لە مال و حالی خەلك بەردەداو مزگەوتی ئاواییان هەر بە قورئانەوە سوتاندو بە تانك و تۆپەکانییانەوە هەرچی خانوو بەرەو شوێنی ژیان بوو بەسەر یەکیان دا تەپاندو زۆر وەحشیانە خاپوورو وێرانیان کردو هەرچی ژن و مندال و پیر و لاوی ئاوایش بوو بە شەقە زیللەو لێدان و کوتانەوە سواری ئوتومبێلە سەربازیەکانیان کردن و ماوەی چوار مانگان هەر کەس نەمان زانی کە چیان وەسەر هێنان و بەرەو کوێیان بردن و پاشان زانیمان کە لە ئۆردوگای زۆرە ملێی قوشتەپەدا هەرووك بەند کراوان ژیان دەبەنە سەرو وەزعێکی زۆر نالەبارو ناخۆشیان هەیە ،بۆیەکە من هەر ئەو کاتە بڕیاری ئەوەم داوە کە هەرگیز لەم ئاواییە بە مردن نەبێت ناچمە دەرەوەو گیانی خۆم بە ئاوایی و کانی و ڕوبارو لێرەواری گوندەکەم دەبەخشم و با دوژمنان زیندە بە چالم بکەن لە سەر شۆڕی ژێر دەستی ئەو پیاو کوژانە چاترە ،خالۆ ئۆمەر لە حرسان دلی دەجۆشاو دیاربوو وردە وردەش فرمێسك لە چاوەکانی دەهاتە خوارەوە بەلام زۆری پێوە دیار نەبوو،ڕووی کردە مام عەلی و حاجی خدرو ماموستای گوندو گوتی کوانی ئازادو ڕزگار و قالەی جگەر گۆشەکانمان،هەر دوێنێ نەبوو کە تەرمی ئەو لاوانەمان بۆ هاتەوەو هەموو جەستەیان هەنجن بە هنجن کرابوو،لە ژێر باری لێدان و کوتان و داپلۆسینی ئەو دڕندانە دا گیانیان لە دەست دابوو لە ناو زیندانە ڕەشەکانیان دا بە شکەنجە لە ناویان بردن،لە سەر چی ئەوانە و هەزاران هەزارانی تریان ئا بەو دەردەوە بردووە ،هەر لەبەر ئەوەی نیە کە تەنیا کوردین و بەس،شکەنجەو ئازاردانی ڕۆلە کوردەکان و دەرکردن و ون و وێل کردن و ئاوارە کردن و خاپور کردنی سەدان هەزار گوندی کوردەواری تەنیا بۆ نیازی لە ناو چوونی کورد و کوردستان نیە؟هەموومان زۆر چاك دەزانین کە ئەو پیاو کوژانە چیان بە سەر میللەتی کورد هێناوە ،بە هەزارنیان زیندە بە چال و ون و وێلی هامۆنەکان کردووەو هەر چەند ڕۆژ لە مەو بەر نەبوو کە هەوالی ون کردنی هەشت هەزار بارزانیمان بیست و کە لەو ئۆردوگای قوشتەپەدا بردیانن و دەلێن هەموویان خستۆتە ناو کیمیاو سوتاندویانن،ئاخر کامە دکتاتۆر و مرۆ کوژی ئەم جیهانە ئەم هەموو تاوانانەیان بەرامبەر بە خەلکەوە ئەنجام داوە؟ ئەمانە ڕووی هیتلەر و مۆسۆلینیشیان سپی کردۆتەوە ،نەفرین لەو داگیرکەرە دڕنادنە نەمری و سەر بەرزی بۆ شۆڕشوان و شەهیدانی کوردو کوردستان،کێ بێ مەرامی گلاوی ئەو بەعسیانە نەزانێت کێ بێ ئەوە لە یاد بکاتن کە ئەمانەچیان دەوێت؟بۆیەکە من لە پێناو شەرەف و ناموسی گوندەکەم گیانی خۆم دەکەمە قوربانی و هەرگیز تەسلیم بەوانە نابم،دەزانم بەعسیەکان پیاو کوژن خوا نەناسن دڕندەن لە هیچ شتێك ناپەنگێنەوە ،بۆیەکە داوام لە ئێوە بە تایبەتی دۆستەکانم حاجی خدرو ماموستاو قادری مەلازادەی هەڤالی دیرینەم کە ئەو ئێستا لێرە نیە ئەوەیە کەمردم لەگردۆلکەی زەویەکەی گۆڕەجۆ دا بم نێژن و کێلەکەشم لە بەردێکی گەورەی شاخی بەڕاس بێت و لە سەر کێلەکەم بنوسن: مام ئۆمەری شەهید لە ڕێگەی خاکی پیرۆزی خۆی و شەرەف و کەرامەتی ئاواییەکەی گیانی خۆی بەخشی،خۆ هەرگیز گەردەنتان ئازاد ناکەم کە لێرەم نەنێژن لە ژێر سایەی دار بەڕوو گوێز و چنارو گێوژ و کرۆسکە شیرینەکانی کوردستانەکەم و گوندە ئازیزەکەم،تاوەکو لە کەژی بەهاراندا گوێم لە سرووەی فێنکی چیا سەرکەشەکانی کوردستان بێت و کچ و کوڕانی کەوشچیان بەلاما تێ پەڕن و لە یادم نەکەن و بلێن مام ئۆمەری شەهید لە ڕێبازی مەردایەتی و قارەمانانە مردو ئەوسا بێنە سەر قەبرەکەم و بلێن بە کوردی دەژیم بە کوردی دەمرم بە کوردیش دەدەم وەرامی قەبرم ، ئەوسا دەستە گولی مێلاقەو کەنێرو شیلان و نەرگزو بەیبونم لە سەر گۆڕ دابنێن و تاوەکو تێر بۆنی کوێستانی خۆم بکەم و ئەو سا تێروپڕ دەحەسێمەوە ،با لە کەژی پایزیشدا گوێم لە خشپ و هوڕی گەلا ڕێزان بێت و دەروونی گۆڕەکەم پڕ بێت لە بۆنی هەوای پاکی کوردستانەکەم،با لە زستانانیش بەفری سپی و ساردی کوێستانانم بەسەر گۆڕەکەم دا بباریێت و ئاوی ساردو سڕی بەفری کوردستانەکەم بەسەر جەستەو تەرمەکەم دابێت و پاك

و بێ گەردو دڵخۆش ببمەوە ، با لە کەژی هاوینیشدا کاروانچیان و دۆم و ڕەوندە ڕەفتار شیرینەکان بەلاما تێپەڕن و گوێم لە ئاوازی شیرینی دەوەرە گولێ و لاوك و حەیران و گۆرانی ئەوان بێتن، ئەو مردنەم لە لاوە گەلێ پێ سەر بەرزانە ترە لە ژیانی ئۆردوگایە زۆرە ملێکان، نەفرین لە دوژمن ، نەفرین لە ئۆردوگا ، نەفرین لە سەر شۆڕی، ئای کە بەختەوەرم لەو ساتانە دا کە لەباوەشی دایکی شیرینی خۆم کوردستانە ئازیزەکەم بۆ هەمیشە سەربەرزانە چاوم تێك دەنیم و بۆ هەتا هەتایە لێی دەخەوم، بەوشێوەیە مام ئۆمەر لە قسەکانی خۆی بۆوەوچاوی بڕیبوە کۆڕی مەجلیسکەو زەردە خەنەی خەم و ئازاری پێوە دیاربوو .

تەواوی ئەو گوفت وپەیڤانەی خالە ئۆمەر کۆڕی ئەو مەجلسەی کپ کردبوو، هەموو لە هەموو زۆر بە ڕێزەوە گوێیان لە گۆتەکانی خالۆ ئۆمەر گرتبوو و زۆر دلنیاش بوون لەوەی کە هەرچی خالۆ ئۆمەر دەیلێت ئەنجامی دەداو لە کانگای دلیەوەیتی و ئەملاو ئەولای بۆ نیە ، گەلێك لە پیرە پیاوانی ئاوابی داهاتووی ئەم کارەساتانەیان دەهێنایە بەر چاوو دەیان زانی کە لەو کاتەدا چی ڕوو دەدات، هەموویان لە داخ پەژارەو ئازاراندا فرمێسکی بێ دەسەلاتیان هەل دەڕشت و هیچ چارەیەکیان نەبوو، تەنیا چاوەڕوانی ئەو ڕۆژە ڕەشەیان دەکرد ، چارەنوسی تەواوی خەلکی گوند و ئاوابی ڕوون نەبوو ، قسەکانی خالۆ ئۆمەر گەلێکی کار تێ کردن، زۆربەیان زۆربەیان دەیان گوت مردن بە مەردی لە ژیانی سەر شۆڕی زۆر بەرزترە و خالۆ ئۆمەر ڕاست دەکاتن و بەلام زۆر بە نا ئارامیەوە هەموویان کپ دەبوونەوەو بێ دەنگ دەبوون، دیسانەکە خالۆ ئۆمەر هاتەوە قسان و گوتی: هەڤالان خۆشەویستانم دلتان هیچ نەکات من بڕیارم داوە قوربانی ئێوەم، بەلام حەزدەکەم دەربارەی ڕێبواری جگەرگۆشەم نەوەی ئازیزم شتێکتان پێ بلێم کەهەمووتان ئەوە باش دەزانن باوکی ڕێبواریش هەر لە سەر شەرەف و کەرامەتی کوردەواری شەهیدبووە ، ئەو هێشتان پێ نەگەیی بوو کە لە گەل ئازاد و ڕزگار دا گیران و بێ سەرو شوێن کران و تەرمی هەردو شەهید ڕزگارو شەهید ئازاد هاتەوە کە لە دوای ئازارو شکەنجەدا شەهید کرابوون، بەلام کاکە ڕێبوار ئێستاش هەر بێ سەر و بێ شوێنە کەس نازانێ ماوە یان شەهید کراوە و چی بە ســـەر هێندراوە؟هەرچەندە کەمن دلم ڕوونە دەزانم کە ئەویش نەماوەو ناگەڕێتەوەو ئەویش گیانی پاکی بەخشیوە بە کوردو کوردستان و لە ژێر باری گرانی ئەشکەنجەو ئازاردا شەهیدیان کردووە ، بەلام ئەگەر تەرمەکەی بە دەست ئێوە کەوتەوە داواتان لێ دەکەم کە گۆڕەکەی لە لایەن ئازادو ڕزگاری شەهیدان بێتن، چونکە بە خۆم چاوەڕوانی ئەوەبووم کە بەم ئارەزووەم بگەم و لە سەر گۆڕەکەشی ئەم پارچە شیعرەم بنوسنەوە :

ئەی شەهیدی هەردەم زیندوو   تۆ سەر بەرزی قەت نەمردوو
بۆ نیشـــــــتمان بویتە قوربان   قەت نامری لە کوردســـــتان
شەهید جیێگەی شــــانازیە   بۆ میللەتان ســـــەربەرزیە
هەر میللەتی شـــەهیدی بێ   هەر ســـەربەخۆو ڕزگادەبێ

لە دوای ئەم پەیڤانە بێ دەنگ بوون، دیاربووچەند لاوێکی تازە پێ گەیی کە نەمان دەناسین هاتنە لای خالۆ ئۆمەرو ئەویان لە گەل خۆیان برد و کۆڕی مەجلیسەکەیان بەجێ هێشت، تەواوی بەشداربوانی کۆڕەکە لەم پەیڤانەی خالۆ ئۆمە زۆر نا ئارام دەبوون ، ئیتر هەمومان پەرتەمان لێ کرد و هەریەکەمان بەرەو مالەکانمان بووینەوەو چاوەڕوانی کەڕەمی خوامان دەکرد و تا بشلێی خەمبارو نارحەت بووین .

ئەوەی ڕاستی بێت ئەو شەوە من زۆر بە دژواریم بردە سەرو تاکو سەرلە بەیانی خەوم لێ نەکەوت و هەرچەند ئەولاو ئەملام دەکرد بەلام خەوم لێ هەلزڕا بوو و خەوم لێ نەکەوت، کەلەبابی بەیانیانی سەربارەداران دەستیان بە خوێندن کردوئاوابی وردە وردە ئاسۆی دووری ڕۆن دەبۆوەو ماموەستا مەلاخدریش بانگی نوێژی بەیانی داو، هێواش هێواش خەلکی ئاواییش بەرەو کانی و مزگەوت دەخزان و ئەرکی پیرۆزی سەر شانیان ئەنجام دەداو نوێژی خۆیان دەکرد ، هێشتان ئاوابی هەر کشو مات بوو، من هەستام هاتمە دەرەوەو بەرەو کانی مزگەوت بەڕێ کەوتم و هەر لە دالغەی قسەکانی خالە ئۆمەر بووم و دەمزانی ئەو قسانە زۆری بە بەر وەیەو خالۆ ئۆمەرێکی هەرچی کە بیلێت

وەدی دەهێنێ بۆیەکە هەموو دیمەن و بەسەرهاتەکانی ئەو ساتەم لە بەرچاوی خۆما دیاری کردبوو، بەمەش نا ئارام دەبووم و وەك تەواوی خەلکان دڵم دێشا، هەرکە چوومە سەر کانی مزگەوت دیاربوو خالۆ ئۆمەر نوێژی دەکرن، منیش دەستنوێژم هەلگرت و دورکات نوێژی بەیانیم کردو لە یەزدانی مەزن پارامەوە کە لەم بەلاو گرفتاریە بمان پارێزێت و لە چنگ بەعسیان رزگاریمان بێت و توشمان بە دەستی ئەو دوژمنانە نەبێت، لە دوای نوێژ کردن هەستام چوومە لای خالۆ ئۆمەرو لە تەنیش ئەوا راوەستام و گەلێ بیر و خەیالاتم بۆ هاتن و ئیتر لە شوێنی خۆما مات بووم و دەمروانیە خالۆ ئۆمەر، ئەویش کە سەلامی دایەوەو نوێژی تەواو کرد، بە منی گوت: ها حاجی گیان چۆنە وا زوو هاتوویتە سەر کانی؟من زۆر بە کەمی دیومە کە تۆ وا زوو بێی نوێژی بەیانی بکەیت ،منیش گوتم: چی بلێم خالۆ ئۆمەرگیان!دەزانی قسەکانی دوێنێ تۆ چەند کاری تێ کردووم ئەمشەو تا ئێستا خەوم لێ نەکەوتووە؟ئاخر من گەلێك نا ئارام بووم لە تاو خەمی گوند وخەمی تۆ، ئەووم لە سەر دلان زۆر گرانە ،هەرچەندی دەکەم لە یادم ناچێتەوە ،نازانم چی بکەم؟

لەو کاتە دا خالۆ ئۆمەریش سەیرێکی منی کرد و هەناسەیەکی زۆر قوول و ساردی هەلکێشاو زۆر بە پەرۆشەوە گوتی: دەزانم من دەکوژرێم و شانازیش بە شەهید بوونی خۆمەوە دەکەم، ئەوەی کە منیش بۆی پەرۆشم ئێوەن، چونکە دەزانم چیتان وەسەر دێتن، زۆر بە پەرۆشەوە خالۆ ئۆمەر گوتی ئێوە هیچ خەمێکی منتان نەبێتن بەلام توخوا حاجی گیان ئارەزووەکانم وەدی بێنە ئەگەر ئەو داوانەی کە من کردوومە بۆم جێ بەجێ بکەن ئەوا ئەو دەمانە من شادو بەختەوەر دەبم، ئیتر خالۆ ئۆمەر هات و ئەملاو ئەولای منی ماچ کردو گوتی راسپاردەکانی من لە یاد مەکە ،ئیتر تفەنگەکەی خستە سەر شانی و رۆیشت، منیش چومە سەر کانی مزگەوت و نوێژم کردو هیواش هیواش بە دلێکی کز لە ئازارەوە بەرەو مال گەرامەوە.

ئەو رۆژەش رۆی شەموو بوو، ئێمە وا بە نیاز بووین کە دروێنەی پارچە زەویەکەی ئەوبەری دێ بە هەرەوەزی لە گەل خەلکی ئاوایی لەو رۆژەد ئەنجام بدەین و لە گەل مالی مام رەحمان و حاجی عەولا و مالی حاجی خدر بەیەکەوە هەتات کاتی نیوەرۆ دروینەکە تەواو بکەین، دوای نیوەرۆش چەند دیراویك لەتوتنی زەوی بەرمالانمان هەل بکەنین و بە داویەوەبکەین و بەیانیش بچینە هەرەوەزی مالی مام حاجی خدر، ئاخر ئێمە هەموومان هەمو سالێك کە هەرەتی دروێنە و توتن و کاری وەبەرهەم هێنان دادەهات بە یەکەو کارەکانمان دەکردو بە هاوکاری یەکتر زۆر بە باشتر کارو بارەکانمان بە رێوە دەچوو، دلێری مام حاجی عەولاش هەڤالێکی شێرکۆی کورم بوو، یەکتریان زۆر خۆش دەویست و هەمیشە بە یەکەوە بوون، ئەوانیش بە تەمای ئەوە بوون کە دوای مانگی گەلا رێزان واتە لە دوای گواستنەوەی دەزگیرانی شێرکۆ و گێرانی زەماوەندی ئەو ئێمەش دازگیرانەکەی دلێرش بگوازینەوەو گۆوەندێکی گەورەو زەماوەندێکی پر لە شادی و خۆشی بکەین، ئێمە هەمیشە کە کۆ دەبووینەوەو باسی ئەو دوو زەماوەندەمان دەکردو هیوای شاییەکی خۆشمان بۆ هەردو لایان دەخواست.

بەلێ ئەو رۆژە سەر لە بەیانی بووهێشتان هەر لە سەر نان خواردنی بەیانی بووین و گەلێ هیواو ئاواتمان لە دل دابوو، لە ناکاو بوو بە هارە هارێکی زۆر چر و پر، تانك و بلدۆزەرەکانی داگیرکەران بە ناو ئاوایی وەر بوون، ئەو ناوە تەژی ئۆتومۆبێل و سەرباز و خۆ فرۆشەکان بوو دایکی شێرکۆ بە هۆی ئەوەی کە کەمێ گوێ گران بوو، ئەو هەراو هۆریایەی گوێ لێ نەدەبوو، منیش گێ بیست بووبووم کە لەوانەیە ئەمرۆکە داگیرکەران بێنە گیانمان و ئەوەی بیانەوێ پێمان بکەن، هەر لە بەر خۆمەوە دەستم بە دوعایان کردو گوتم خودایەبە تەمای تۆ، دەستم لە سەر نان خواردن شل بوو، هەر لە بەر خۆمەوە گوتم ئەی هاوار بۆ تۆ و خالە ئۆمەر، بە خوا ئەمرۆ دوا رۆژی ژیانیەتی، خواش هەر بۆخۆی دەزانی کە چی روو دەداتن و ئەو پیاو کوژو نامەردانە چیمان وەسەر دەهێنن، من لەم خەیال و بیر کردنەوانە دابووم کە لە ناو گوندا بوو بە تەقەقەو رێژنەی رەشاش و مترەلۆزەکانی دوژمن، لەو کاتەدا من بە شێرکۆم گوت رۆلە گیان ئێوە وەدەر مەکەون من دەچم بزانم چی رووی داوە لە ناو ئاوایی دا ، ،هەستام لە مالەوە وەدەر کەوتم و کەمێ لە بەر دەرگای مالەکەی خۆمان

هەستم لە ناو دێ ڕاگرت، هەرچەند چاوم گێڕا کەسم وەدی نەکرد، چونکە ماڵەکەی ئێمە کەمێ لاپەڕگە بوو شوێنەکەشمان وا بوو کە دێمان بە تەواوی لێوە دیار نەبوو، ئێمە کەوتبووینە خوارووی ئاواییەوە، کەمێکی تر هەستی خۆم ڕاگرت گوێم لە دەنگە دەنگ و کەمێ سەرو سەدای نەزیك بوو، هەتا دەهات ئەو دەنگە دەنگە نەزیکتر دەبۆوە، لە پڕ هاواری سەربازێکم بیست و هاواری کردمێ وبە عارەبی لێی خوڕیم و گوتی (لاتحەرەك) کە سەرم بلند کرد سەربازێکی مل چورچی پیس و پلتۆخی کورتە بالا کە هەر لە مەیمون دەچوو بەرەو ڕووم دەهات و کلاشینکۆفەکەی سوار کردبوو و بە دەستیەوە بوو و ڕووی لە من کردبوو، منیش بە ناچاری لە جێگەی خۆم وەستام و ئیتر نەوێرام کە جولە بکەم، نەبادا دەستڕێژیم لێ بکاتن و لەو گۆڕە بم داتە بەر گوللەوە، چونکە سەربازانی ڕژێمی عیراقی ئەوەندە دڕندە بوون و کە لە خوت و خۆڕا مرۆیان دەکوشت و لە جینایەت کردن بێ وێنەن لە جیهانە دا، کە لێم نەزیك بۆوە گوللەیەکی بە سەر سەرما دا تەقاند و لێم هاتە پێش، دیسان بە عارەبی لێی خوڕیم و یەکسەر منی دایە بەر قۆنداغە تفەنگ و تێرو پڕی تێ هەل دام، ئەوسا وەپێش خۆی دام و دیار بوو بە عارەبی جنێوی دەدان هەرچەندە کەمن ئەوەندە لە زمانی عارەبی نەدەگەیشتم بەلام دەمزانی کە بە دەمێکی شڕ و گلاویەوە جنێو بە کورد دەداتن، ئەو منی بۆ ناو گوند ڕاپێچەك داو منیش وەك ئەسیرێك وەپیشی کەوتم، جارو بارەش قۆنداغە تفەنگێکی پێم ڕا دەکێشام و هەرچی بە دەمی دادەهات لە ناسزاو جنێو دان نەی دەگێڕایەوە، کە بەرەو گوند دەڕۆیشتین سەربازە مل چورچەکەی وەك مەیمون کەم کەم لێم دوور دەکەوتەوەو دەستی لە سەر ماشەی تفەنگەکەیەوە بوو و بە تەواوی نیشانەی تفەنگەکەی لە من گرتبوو، لەو کاتەدا چەند سەربازێکی تر هاتن و ئەوانیش تێرو پڕ دەستی خۆیان وەشاندو منیان دایە بەر زیللەو قونداغە تفەنگەکانیان، ئەوانیش منیان وەپش خۆیان داو تا گەیشتیە لای ئەو ژن و مندالانەی کە لەوێ کۆیان کردبوونەوە، کە سەیرم کرد زۆربەی خەلکی ئاوایی لە ژن و مندالان و پیاوان وەك ئەسیر کرابن وابوون و بە هاوارو گریان و دەست پێچانەوە لەوێ کەوتبوون و چەند سەربازێکی دڕندە دەورەیان لێ دابوون و بە هەڕەشەو گوڕەشەیەکی زۆر نامرۆڤانەوە پەلاماریان دەدان و کەس نەدەوێرا فیزەی لێوە بێتن، هەرچەند چاوم لە خالۆ ئۆمەر گێڕا لەوێ دیار نەبوو، لە تاو ژانی لێدان و کوتانم و شێرکۆی تاقانەم و دایکی شێرکۆ و دیمەنی ئەو هەموو ژن و مندال و خەلکەی ئاواییەکەمان تا بلێی نا ئارم و دل تەنگ و پەرۆش بووبووم و ئۆقرەم لێ هەلگیرا بوو چاوم تاریك دا هاتبوو ، لە تاوان لە جێگەی خۆم هەستام ڕووم کردە سەربازێك و گوتم ئەگەر ڕوخسەتم بدەن دەڕۆمەوە مالەکەی خۆم تا کوڕەکەم و خێزانەکەشم بۆ ئێرە بێنم، ئەو سەربازە دیار بوو کە کوردی دەزانی: هاواری کردمێ و گوتی لە جێگەی خۆت نەبزویت ئەگینا خەراپت بە سەر دێتن، ئێستا سەربازەکانی تر لە ناو ئاواییەوە هەموو خەلکەکە کۆ دەکەنەوەو بۆ ئێرەیان دێنن و بۆ ئۆردوگاتان دەبەین، من بە قسەی ئەو سەربازە زیاتر دلم توند بوو و چاوم تاریك بوو بوو و هیچم نەدەدیت، بیرم لەوە دەکردەوە و دەمگوت خوا نەخواستە وەك من لە شێرکۆ بکەن شێرکۆی کوڕم زۆر سەر ڕەقە قەبول ناکات و لە گەل سەر بازەکان تێك دەگیرێ و خراپتر دەقەومێ، بە هۆی ئەم بیر کردنەوانەو ئەو دیمەنە ترسناکەی سەربازەکان خۆم پێ ڕا نەگیراو یەکسەر لە جێگەی خۆم هەر وەك بلێی ئاگام لە خۆ نەبێت وابووم، ڕاستەو خۆ زۆر بە پەلە پەلەوە لەوێ بەرەو مالەکەی خۆم ڕام کردو هەلاتم، بەو نیازەوە کە بچم شێرکۆ دایکی شێرکۆ بێنم، کەمێك دوور کەوتمەوە ، ئەوەندەم زانی سەربازە دڕندەکان منیان تەیان بە سەرم دا تەقاند و لە هەموو لایەکەو پەلاماریان دام و دەورەیان گرتم و بە نێزەو ۆنداغە تفەنگ و شەقە زللەو پێلاقە هەموو گیانیان وردو خاش کردم و لە هەر لایەکەوە دایان گرتم و ئەوەندەیان تێ هەل دام هەتا شل و کوتیان کردم و منیان بە ڕاکێشان هێنایەوە لای خەلکەکەوە ، هەر ئەوەندەم ئاگا لە خۆمەوە بوو کە ماموستا مەلا خدر پێی گوتم کوڕە حاجی خوا بتگرێ تۆ بۆچی وادەکەی نازانی ئەوانە پیاو کوژن زۆردارن کافرن خوا نەناسن هچ وێژدانیان نیە دەستیان بە خوێنی کورد سوربووە هەموو کارێکی نامرۆڤانە دژ بەو کوردە ئەنجام دەدەن، خۆ بۆ خۆت زۆر جار دەتگوت کە ئەمانە پیاو کوژ و زۆردارن و دڕندەن و دەبێ مرۆ تا دکارێ خۆی لە ژێر دەستی ئەوانە بپارێزێت خۆی دوور بکات لە گێچەل و پەلامار دانی ئەو نامرۆڤانەنە

دوای قسەکانی حاجی مەلا خدر من دڵم لە خۆ دەبێتەوەو بەبێ هەست دەبم و تا ئەو کاتەی کە خۆم لە ئۆردوگای زۆرە ملێکان لە گەڵ دایکی شێرکۆ دیەوە ،کە واگا هاتمەوە هەموو گیانم وردو خاش بوو بوو ،ئازارێکی زۆرم هەبوو ،لەو کاتە دا دایکی شێرکۆ بەرەو ڕووم هات و دەستی خستە سەر ملم و یەك بە خۆ هاواری کردو گوتی :هەی ڕۆ شێرکۆی تاقانەم ڕۆ ،ئیتر لە هاواری دایکی شێرکۆ دا تەواوی گیانم وەژانتر هات وهەرچی ئازارو ڕەنجەکانم بوون هەمویان سەر لە نوێ بوژانەوە زیاتر بە ژان هاتنەوە و دیسان دڵم لە خۆ بۆوە ، کە کەمێ هاتمەوە سەر خۆم و چاوم هەڵینا دیم کە لە خانوێکی ڕەق و تەق داین و جگە لە دایکی شێرکۆ بەولاوە کەسی ترمان لە دەورە نەماوە ،ناسیاران و خزمان هیچیان دیار نین، دایکی شێرکۆش لەوێ دوای ئەوەی کە زۆر هاوار و ڕۆڕۆ دەکاتن ئەویش هەر لەوێ دلی لە خۆ دەبێتەوە ،منیش بە تەواوی گێژ و کاس بووبووم ،تا ماوەیەك بیرم نەهاتوە سەر خۆو کە چی ڕووی داوەو لە کوێم، بیری بە سەر هاتی گوندەکەمان لە یاد نەما بوو ،هەناوم هەموو دەسوتاو دەتگوت سەدان پۆلی ئاگرم لە هەناوان دایە ، ،دایکی شێرکۆش کە بە خۆ هاتەوە و وەك شێتانی لێ هاتبوو هەر هاواری دەکردو دەیگوت: هەیرۆ ڕۆلەی تاقانەکەم ڕۆ و سەردولکەی بە شێرکۆو ئاوایی و خزمان و ئەو کارە دڕندانەی دوژمنان دا هەلدەگوت و نەعلەتی بۆ نەیاران دەنارد ،منیش ڕووم دەکردە دایکی شێرکۆ و دەمگوت:ئێرە کوێیە ؟ ئێمە بۆ لێرەین؟چیان وەسەر هێناوین، تۆ بۆ دەگری چی ڕووی داوە؟ لە تاوان هەر هورێنەم دەکرد و تەنیا دەنگی گریانی دایکی شێرکۆم دەبیست کەئەویش ئاگای لە خۆی نەمابوو من هەردەمگوت کوانی شێرکۆی تاقانەمان ؟ ئەی کوانی ماموەستا و خزمانی تر لە کوێن؟ یەك بە خۆمەوە هاوارم دەکرد و دەمگوت گوندەکەمان چی وەسەر هاتووە؟شێت و شەیدا بووبووم،لەو هەاوارو ڕۆڕۆیەی دایکی شێرکۆ کەمێ هاتمەوە سەر حۆم بەلام تواناى بیر کردنەوە و بینینم زۆر کەم بۆوە ،ئەو وەزعەی کە لەو کاتەدا چاوم پێ کەوت زیاتر ئازاری دەدام دەرونم پڕ ئاگر تر دەبوو،خۆ دایکی شێرکۆش گەلێك لە منی خراپتر بەسەر هاتبوو و هەتا بلێ شەپرزەو پڕ لە ئازاران بووبوو،ئەو تەنانەت هۆشیشی لە دەست دابوو،چونکە هەرچی لێم دەپرسی وەرامێکی ڕاستی نەدەدامەوە ،لە بەر قلپەی گریان و هەناسەی ساردو سڕی و فرمێسکی چاوەکانی قسەی بۆ نەدەکرا هەر دەیگوت ڕۆلە گیان شێرکۆی تاقانەم و بەسەردولکەوە ئەم شیعرەی دەخوێندەوەو دەیگوت:

به قوربانت بم شێرکۆی تاقانەم
ڕۆلەی ئازیزم چرای ئەم ژیانەم
دوژمنان هاتن جەرگیان دڕیم
ڕۆلەیان بردم ژیانیان بڕیم
ڕەبی خودایە پەست و نەغرۆ بن
دوژمن ڕووڕەش وهەر بێچارەبن
تۆلەی ئاوایی و گوندی شیرینم
خوایە بسێنی لەدوژمن دینم
بۆچی واتان کرد لە کوردەواری
بۆ وێرنتان کردگشت گوندەواری
ڕەبی بشکێن دەستی بەعسیان
گشت لە ناو بچن بێن مەرگیان
هۆڕۆلەی شبرین تاقانەکەی خۆم
بە قوربانت بێ سەرو مالی خۆم

www.kurdistannet.org
كوردستان نێت

www.kurdistannet.org
14/05/2003 23:30

تۆ لە کوێی ڕۆڵە بۆ دەنگت نایێ
بۆچی ناپرسی لە گــــریەی دایێ
بۆچــی وایان کـرد ئەم نامەردانە
وا وێرانیـان کرد ئەم گوندە جـوانە
لە بەرەوەی کـوردین ژیانیان لەندین
هەرچی هەمان بوو تالانیان کردین
خالۆ ئۆمەریان لێ شــەهید کردین
شــــێرکۆی تاقانەو یارانیان بردین
خـــاپوریان کرد گوندە جوانەکەم
ون و ویلیان کرد ڕۆلە شیرەنەکەم

دایکی شیرکۆ بەم سەردولکانەو گەلێ لە هاوارو ڕۆڕۆی دەردی دلی خۆی دەردەبڕی و ئازارو خەمی منیش تێکەلاو دەبوون ونەهامەتی و ڕەنج و میحنەتەکانم لە ناو خوێن دا دەچەسپان و زامەکانم کولتر دەبوون،خۆ ئەو ناهەق نەبوو کە ئاوا خەمبار بێێ،ئاخر ئەو هەموو ژیانێکی بە قوربانی شیرکۆی تاقانە دەکرد ،منیش هەرچەند هەولم دا جگە لەوەی کە زانیم شیرکۆیان بردووەو خالۆ ئۆمەر شەهید کراوە هیچی ترم لە دایکی شێرکۆ وەدەست نەکەوت و نەم زانی ڕوداوەکە چۆن بووە ،بۆیەکەلەو کاولە خانوەی کە بە ئێمەیان دابوو وەدەر کەوتم وهەروەك شێتانم لێ هاتبوو، ڕووم کردە مالی هاوسێکەمان و کە چومە ژوورەوە و چاوم هەلینا زانیم کە مالی ماموستا مەلا خدرە ،دیار بوو ئەوانیش وەك ئێمە شەپرزەو بێ مال و حال بوون و ئاتاریان لە سەر پارتاریان نەمابوو،لەسەر ئەرزێکی ڕەق و تەق بەبێ ڕایەخ و هەموو شتێکەوە لیێ ڕوونیشتبوون،خەمبارو مەلولو دل بە ژان بوون، هەر دەتگوت کۆیلەن و ئەسیری جەنگن ، دەستەو ئەژنۆ لە یەك کۆ ببونەوە،دایکی ماموستا کە پیرێژنێکی سەر سپی و بە سالا چوو بو تا بلێی ڕوو خۆش و قسە خۆش بوو،بە چاوی فرمێسکاوی و پڕچی ئالۆز و چاو بە گریان و خەمبار یەکسەر بەرەو ڕووی من هات و گوتی:هەی ڕۆ ڕۆلە گیان ڕۆ،یاخوا بەخێر بیێت،تەواوی مال و مندالانی ماموستاش هەموویان لە قولپەی گریان دا بوون، کە منیان دیت بە چاوی پڕگریان و ئازارو خەمەوە یەکسەر هەستان و هەمویان بۆ لای من هاتن و دەورەیان لێ دام و سیمای هەمویان لەو کاتە دا دەتگوت کە کەوتوونەتە ناو چالاوێکی خنکێنەرو بێ دەسەلات مابوونەوە ، لەناو ئەو هەموو ڕەنج و ئازارانە دا بێ نەوابی و زولم و زۆر لێ کراویان لە تەواوی ڕەفتارو قسەو ڕامانێکیان دیار بوو،زۆر بە حەسرەت و پەژارەوە و بە چاوی فرمێسکاویوە هەموویان حەپەسا بوون،ئەوەندە گریا بوون کە هەردو چاوەکانیان خوێنی تێ زابوو، ،کە چاوم بەو دیمەنەی مال و مندالانی ماموستای پیاو چاك وئەو مرۆ کوردە نیشتمانپەروەرە کەوت بە یەکجارەکی دلم لەوێ لە خۆ بۆوەو یەکسەر کەوتمە سەر زەوی و تا ماوەیەك بە خۆ نەهاتمەوە،کە بە خۆ هاتمەوە یەکسەر ماموستام هاتەوە یادو گوتم دیارە ئەویش وەك شێرکۆی کوڕم شتێکی بە سەر هاتووە،هەر بۆیەشە کە ئەوانیش ئەوەندە شەپرزەو نا ئارامن،یەکسەر ڕووم کردە دایکی ماموەستاو لێم پرسی و گوتم: دایەگیان تازە هەرچی ڕووی داوە هاتۆتە پێش و ناگەڕێتەوەجا دەبێ ئێمە خۆمان دلی خۆمان بدەینەوە،خۆ ڕاگرو دل بە هێز بین،چونکە هیچ چارەیەکمان بەرامبەر ئەو دڕەندە داگیرکەرانە نیەئەوانە دوژمنن مرۆ کوژن زۆردارن،ڕۆژێ هەر دێێ کە بازووی پۆلاینی کوردیش تۆلەی ئەم هەموو زولم وزۆرداریە لەم داگیرکەرە چەپەلانە بکاتەوە،ئەو پیاو کوژ و نامەردانە هەتا سەر وایان بۆ ناچێتە سەر، ماموستا سەلامەت و بێ وەی بێێ،ئەم بەعسیە نامەردە داگیرکەرانەو چەپەلانەش ڕۆژێ هەر دێێ کە لە ناو بچن و تۆلەی هەموو کوردو کوردستانیان لێ بێتەوە و نەمێنن، (پێشینیان گوتیانەو دەلێن هەموو شتێك لە باریکی دەپسێێ بەلام زۆرداری لە ئەستووریەوە

دەپسێن)واتە هەتا ئەمانە زوڵم و زۆری زیاتر بە سەر خاك و نەتەوەکەمان دا بچەسپێنن زوو ترو زیاتر بەرەو نەمان دەڕۆن ،ڕۆژی دێن کە ڕزگار بین ونەوەکانمان بحەسێنەوەو کوردستانێکی ئازادو سەر بەخۆمان هەبێت،دوای هەموو ناخۆشیەکیش خۆشیە ،هەرچەند من کە قسەم دەکردن، دایکی ماموستا زیاتر دەی دەدایە قوڵپەی گریان و هەر دەیگوت خودایە ئەم زۆردارانە نغرۆ بن و تەفرو تونا بن،خودایە هەتاکەینێ ئەم زۆرداریە لە سەر ئێمە بمینێ،خودایە نەمرین و ببینین تۆڵەمان سەندراوە .پاشان دایکی ماموەستا بە هەناسەی پڕ لە ئازارو خەمیەوە گوتی:ڕۆڵە گیان دەبێ ئێمە دەست لەوان بشۆین،تازە ئەوان کەوتونەتە ژێر چنگی دڕندەکانەوە خوا دەزانی کە چیان بە سەر دێنێن هەر لەو ڕۆژەوە کە مەلا خدرو شێرکۆی تۆ چەند لاوێکی تریان دەستگیر کردو بەو شێوە دڕندانە پەلاماری ئێوەو خەلکی ئاواییان دا من لێتان بێ هیوا بوومە چونکە کەوتونەتە ناو دەمی عەزیای مرۆ خۆرەوە ،هەر بۆیەکە وا جەرگم لەت لەتەو دلم تەزی ژانە ،من ئەو کاتە لە قسەکانی دایکی ماموستا تێ گەیشتم کە شێرکۆی تاقانەم و ماموستاو گەلێکی تر لە خەلکی ئاوابی گیراون و هەتا ئەو کاتە بێ سەر و شوێنن منیش ڕووم کردە دایکی ماموستاو مندالەکانی و گوتم:تازە هەرچی بوو ڕووی داوەو ناگەڕێتەوە ،بەلام توخوا دایەگیان بۆم بگێڕەوە چۆن بوو و بزانم کێ گیراوە لە گەل ماموستاو شێرکۆ،دایکی ماموستا گوتی:ئەگەر بچیە لای مالی مام حاجی عەولا ئەو باشتر دەزانی کە کێ لە خەلکی ئاوابی گیراوە و هەموو شتێکت بۆ ڕوون دەبێتەوە و دەزانی کە لە داوای بێ هۆش بوونی تۆ چیان بە سەر ئەم خەلکە هەژارە هێناوە .

منیش ناونیشانی مالی مام حاجی عەولام وەرگرت و هەستام مالی ماموەستام بە جێ هێشت و چووم بۆ مالی مام حاجی عەولا .مام حاجی عەولا مرۆڤێکی دونیا دیدەو بە تەمەنترین پیاوی ئاواییمان بوو،مرۆیەکی ژیرو بە هۆش و زیرەك بوو،پیشمەرگەیەکی دیرن و ناو دار بوو،ئەو لە لایەن شۆشەوە زۆر ڕیزی لێ دەگیرا ،هەرچەند کە خوێندەواری نەبوو بەلام بە قەد گەلێ خوێندەوارانی دەزانی،هەموو خەلکی ئاواییش ئەویان خۆش دەویست و ڕێزیان بۆ ئەو دادەناو پرسیان بەو دەکرد ،هیچ شتێ بەبێ مام حاجی عەولا لە گوندەکەمان نەدەکرا ،ئەو نەك هەر لە گوندەکەی خۆمان لە تەواوی ناوچەکەمان،پیاوێکی دیارو شایەستەو خۆشەویستی هەموو کەسێك بوو، کەسایەتیەکی ماقول و نیشتمانپەروەرو دلسۆزی خەلکی کورد بوو،مام حاجی عەولا گەلێك دۆستی منیش بوو،ئەو هەر لە کۆنەوە پێشمەرگەی شۆڕشی ئەیلولی مەزن بوو، ،هیچمان لێك نەدەشاردەوە ،ئەو لە من بە تەمەنتر بوو،ئێمە هەمیشە وەك دوو برا وابووین،بەداخەوە لە سەر ڕاستی گوتنی مام حاجی عەولا لە گەل بەرە بابی مالی کوێخا دا کەمی دلساردی لە سەر مەسەلەی پاوان و زەوی زار پەیدا ببوو،هەندێ لە بەرە بابی مالی کوێخوا ناهەقانە بەرامبەر مام حاجی عەولا هەندێ ڕەفتاری ناشرینیان لێ ڕووی دا بوو بەلام مام حاجی عەولا ئەوەی وەسەر خۆیا هەرگیز نەدەهێنا ،من ئەو کاتەش بە دۆست و هەڤالانم دەگوت:کە ڕاست نیە بەرامبەر مام حاجی عەولا قسەی نارەواو ناڕاست بکرێن و ئەوەی کە دەیلێن هەمووی درۆیە بەرامبەر بە مام حاجی عەولا ڕاست نیە .

ئەوڕۆژە کات ژمێر بەرەو نوێژی نیوەڕۆ دەچوو،من هەستام بەرەو مالی مام حاجی عەولا بە ڕێکەوتم،بە پرسیاران مالی مام حاجی عەولام دۆزیەوە ،چومە بەر دەرگاو لە حەوشەکە وەژوور کەوتم،حاجی ژن هەر لە دوورەوە کە چاوی بە من کەوت بە گریان و ڕۆڕۆ بەرەو پیلمەوە هات و بە چاوی قوراویەوە گەلێك بە خێر هاتن و ماندوو بوونی لێ کردم و بە فەرموو فەرموو بەخێرهاتن و سەرچاوان گوتن،بەرەو خانوەکەی کا مالێکی ڕەق و تەق بوو منی بردە ژوورەوە ،کە وەژوور کەوتم،چاوم بە مام حاجی کەوت لە سەر زەوی بێ ڕایەخ لێی ڕاکشابوو،تا بلێی خەمگین و دل بە خەم دیار بوو،کە چاوی بەمن کەوت یەکسەر هەستایەوەو دەستی لە ملی من کردو بە چاوی فرمێشکاوی وە تێرو پڕ یەکترمان ماچ کرد ،ئەوسا فەرمووی لێ کردم و منیش لەسەر زەویەکە لێی ڕوو نیشتم و ماوەیەك سەیری یەکمان دەکردو واقمان وڕ مابوو،ماوەیەکی پێچو مام حاجی عەولا هاتە قسان و هەوال پرسینی من و شێرکۆی تا قانەم،ئەوسا زۆر بە پەرۆشەوە منیش ڕووم کردە مام حاجی عەولا و گوتم:گەلێك دل تەنگم هیچ هەوالێکم لە شێرکۆ نیە ،ئۆقرەم لێ هەلگیراوە ،نازانم چی لێ

قەوماوە؟من دوێنێ لە ماڵی مامۆستا بووم و لەو ساوە کە چاوم بە دایکی مامۆستا کەوتووە ئیتر بە یەکجاری ورەم بەرداوە ،هەناوم پڕ لە ئاگر و گڕە ،هەروەك شێتانم لێ هاتووە ،نازانم چی بکەم،ئەوا هاتومە لای تۆ بۆ سۆراغی ئەوان و خەڵکی ئاوایی و لاوە ون بووەکان و مامۆستا ، ئەگەر بۆم بگێڕیتەوە دوای من چیان وەسەر ئێوەو شێرکۆ و مامۆستاو ون بووەکان هێناوە؟ لە گەڵ هەر قسەیەکی من مام حاجی عەولا بە دڵێکی پڕ لە خەم و ئازارو ڕەنجەوە چاوی دەبڕیە من و فرمێسك لە چاوانی دەهاتە خوارەوە ،ئارام ئارامیش بە منی دەگوت: ورەت بەرز بێت، تازە هەرچی رووی داوە ناگەڕێتەوە .

دیار بوو کە مام حاجی عەولاش بە پرسیارەکانی من پەشۆکاو بوو بوو،پاشماوەیەك دامان و ڕامانێکی قوڵەوە گوتی: چیت لێ بشارمەوەو چیت بۆ بگێڕمەوە؟ من لە تۆ گەلێك خەمبار ترم،هەرچەند دەکەم نازانم چۆن ئەو کردەوە ناڕەوایانەی دوژمنانمان کە لە ئاواییەخنجیلانەکەمان ئەنجامیان داوە بۆت بگێڕمەوە ، ئەو بە سەر هاتە تاڵەی خۆمانت بۆ باس بکەم، ،دەزانم تۆ چیت بە سەر هات و چۆن ئەو سەربازانە نامەردو دڕندانە بە ناهەق پەلاماریان دای و وابوو تا لە خۆ چووی وازیان لێ نەهێنای و دوایی تۆیان برد ،نەمان زانی پاشان چیت وەسەر هات،زۆر دەیانگوت تازە تۆ نەمای و مردووی،مامەندی برام کە ئەو هەموو لێدان و کوتانەی تۆی لە نەزیکەوە بینیبوو،دەیگوت کە تۆ نەماوی تۆیان کوشتووە فڕێیانیان داوی،بەڵام سوپاس بۆ خوا وا تۆ زیندووی،ئێمە هەموومان لەو ڕۆژە دا بە تەمای خۆمانەوە نەبووین،چونکە ئەم بەعسیە خوێن ڕێژانە دوژمنی کوردن و دەیانەوێ هەرچی کەکوردە لە ناوی بەرن،ئەمانە پیاو کوژن،هۆلاکۆ ئاسان،هەرچی کە لە دەستیان هات بەرامبەر بە ئێمەو هەموو خەڵکی ئاوایی کردیان،زۆر نامەردانە ڕەفتاریان دژ بە ئێمە ئەنجام دا ، تازە ئەوەی کە ڕووی دا ناگەڕێتەوە ، دەبێ ورەمان هەر بەرز بێت،ئەگەر یەك کەسیشمان بمێنێ دەبێ بیری تۆڵە سەندنەوەمان لەو مرۆ کوژانە هەر بمێنێ،وا نەبێ خۆمان لە دەست بدەین،ئەو هەموو زوڵم و زۆرداری ئەو نامەردانە هەر ئاوا نامێنێت،ئێمە نابێ بڕوخێین،دوژمنان زۆرن دڕندەن جنایەتکارن،دەیانەوێ کورد لە ناو بەن،پیاو ئەو پیاوەیە کە خۆی لە بەر هەموو زەبرو زەنگ و دڕندایەتیەکی دوژمنانی خۆی بگرێت،کورد دەبێ هەمیشە بیرو باوەڕی کوردایەتی هەر پتەو بێت،هەرگیز نابێت سەرمان بۆ زۆر داران و دوژمنانمان شۆڕ بکەین،حاجی عەولا هەر وەك پیشەی خۆی هەرچەند قسەی زیاتر دەکرد زیاتر ڕوو خۆش و نیشانەی مرۆڤایەتی و کوردایەتی پێوە دیار دەبوو، ،دەستی ڕاستی هاویشتە سەر شانی من و گوتی:هەی لە منت نەکەوێ دیارە تۆ قسەکانی خۆت لە یاد چووەتەوە ئەو ڕۆژەی کەدوو شەوو دوو ڕۆژان دوژمنان دەورەیان گرتبووین و بە تەواوی گەمارۆ درابووین نچەند پڕ لە هیواو ئازایەتی و ورەی بەرزەوە شەڕمان کردو تۆ دەتگوت: ئەمڕۆ ڕۆژی پیاوانە ،کوڕینە دەست بوەشێنن،دوژمن ترسنۆکە دەڕوخێن نامێنێن و سەرکەوتن هەر بۆ ئێمەیە ،هاوارت دەکرد مردن سەر بەرزانە ترە لە تەسلیم بوون بە دوژمن،وابوو دوژمنانمان تێك شکاندو ئەو سەرکەوتنە مەزنەمان وەدەست هێنا ، وەبیرتە چەند دڵخۆش و شادو خەندان بووین کە لەو شەڕە قارومانانە سەر دەکەوتین،ئەوەش باش بزانە کە ئێستاش سەرکەوتن هەر بۆ گەلی کوردە ،ئەم قسانەی مام حاجی بە تەواوی ورەی بەرز دەکردمەوەو دڵم بەو قسانە ئەوەندە خۆش دەبوو وام دەزانی کە چیمان بە سەر نەهاتووە ،دەمگوت مادام زیندوو ماوین دەبێ تۆڵەمان هەر بکەینەوە ،مام حاجی عەولا زۆر بە ورەی بەرز و پڕ لە هەستی مەردایەتی باسی ئەو ڕۆژە تاڵەی بۆ گێڕامەوە و گوتی: ئەو ڕۆژە دوای ئەوەی کە تۆیان وا لێ کردو تۆیان خستە ناو ئۆتۆمۆبێلە سەر بازیەکان،شێرکۆی ڕۆڵەی کوردی نەبەرد و دلێر لە گەڵ مامۆستاو دلێر کوڕم و جوتیاری مام قەرەنی کارێکیان بە دوژمنان کرد کە با بە دەواری شڕی نەکردووە ،هەموو شتێکیان بە ئەفسەرو سەربازەکان گوت و سەدان تفیان لە ڕوویان کردن،خۆ مامۆستا بە پێی ئایەتی قورئان و حەدیسەکان و قسەی گەورە پیاوان هەموو بەعسیەکانی بە کافر دانا ،خۆ مامۆستا هیچ ترسێکی لە دەروون دا نەبوو،هەرچەند قسەی دەکرن و زیاتر هەڵ دەچوو هێرشی دەکردە سەر دوژمنەکان،ئاخر ئەو نامەردانە لە بەر چاوی ئەو هەموو ژن و منداڵ و خەڵکە کە لە گۆڕی بەر ماڵان کۆ کرابوونەوە خاڵۆ ئۆمەریان هێناو دایانە بەر گوللەو هەر لەوێ شەهیدیان کرد ،ئەم

www.kurdistannet.org

دیمەنە زۆری کار کردبووە سەر ماموستا ،خۆ ئەگەر ئێمە دەسەلاتمان هەبوایە لەو کاتەدا هەموومان بە ژن و منداڵەوە پەلاماری دڕندەکانمان دەداو هەر لەوێندەر بە ددان هەنجن بە هەنجنمان دەکردن،هەر بۆیەش بوو ماموستا وەك شێران لە بەریان وەستاو بە ئایەتی قورئان ئەوانی بە کافر دادەنا ،ماموستا بە چاوی فرمێسکاوی کە دەسڕەکەی دەر دەهێناو لا ڕومەتەکانی دەسڕیەوەو دروودی بۆ خالۆ ئۆمەر دەناردو دەیگوت شەهیدان نامرن هەمیشە زیندوون،خالۆ ئۆمەری خۆشەویستی هەموو خەلکی ئاواییە و ل دلمان دایە ،حاجی گیان خۆ من نەم دەزانی کە شێرکۆ و دلێری من ئەوندە مەردو مەردانەن و ئەوەندە پیاون و بەرامبەر دوژمنان ئەوەندە دل ڕەق و چاو قایمن،ئێمە دەبێ شانازی بەو ڕۆلانەمان بکەین،کە ماموستا لە قسەکانی خۆی دەبۆوە ئیتر دلێرو شێرکۆ پڕ بە دل هاواریان دەکردو دەیانگوت:خالۆ ئۆمەر تۆ نەمردووی سەر شۆڕی بۆ ئەم بەعسیە فاشیانەو یەك بە خۆ هاواریان دەکردو ژن و مندالی ئاوایش بۆیانیان دەگێڕانەوە ،پەنجەیان بۆ سەرباز و خۆفرشەکان درێژ دەکورد و دەیانگوت نەفرین لە ئێوە بمرن دوژمنانی کوردو کوردستان،کوێخوای گوندو زابتی ئیستخبارات وایان لێ هاتبوو کە لە داخان هەل مسا بوون و ددانیان لە شێرکۆ و ماموستاو دلێر دەقرماند،ئیتر لە دوا جار سەربازەکان خۆیان پێ نەگیراو فەرمانیان پێ درا کە هێرش بکەنە سەر ماموستاو شێرکۆ دلێر،هەر ئەوندەمان زانی کە پەلاماریان دان و ئیتر ئەوەی پێیان کردن و توانیان کردیان،سەرتاپای جلو بەرگیان لە خوێن سور کردن،تا شل و کوت بوون بە قۆنداغە تفەنگەکان و پۆستالەکانیان تیانیان هەل دان،ئەوان دلیان لە خۆ بۆوەو لەو ناوە کەوتن و بە ڕاکیشان بردیاننە ناو ئۆتومویلەکان و بەرەو شار چوون،ئیتر لەو کاتەوە هەوالیان نازانین، کە چیان بە سەر هاتووە ،هەروەك سەدان هەزار خەلکی بێ تاوانی کورد ئەوانیشیان بەرەو مەرگو نەمان برد ،بۆ خۆت دەزانی کە ئەم دڕندانە ئەوەی بیبەن نای هێننەوە ،تەنانەت تەرمەکشی نادەنەوە ،دەیان بەن بۆ هامۆنیی عەرعەرو لەوێ سەر نگومیان دەکەن و یاخود دەیانخەنە ناو فێرماکانی تاق کردنەوەی گازی کیمیاوی،کە ئەوانیان برد ئیتر کەوتنە سەر ژن و مندال و لاوەکان و پیرەکان،هەموویان بە شەق و تێهەلدان بەرەو ئۆتومویلەکان بردو هەموومانیان خستە ناو ماشێنە سەر بازیەکانیان و تا ئەو کاتەی کە خۆمان لێرە دیەوە تەناەنت ڕۆناکیشمان نەدیت لە ناو سەیارەکانی سەربازی دا ،جا خۆت نگەران مەکە هەروەك خۆت دەتگوت لە پیاوان دەقەومیت،وا ئێمەش پیاوین و لیمان قەوماوە ،من هەرچەندە لە ناو دل و دەرونم دا ئاگرێك کرابۆوە کە هەموو گیانمی گڕ تێ بەردەدا بەلام بە قسەکانی مام حاجی عەولا کەمێ هێورتر بوومەوە .

بەم قسانەی حاجی عەولا و یادی ڕۆژانی پێشمەرگایەتی ورەم بەرز دەبۆوە وهیواکانی دواڕۆژی کوردستانم گەشتر دەبۆوە .لە دلی خۆم دا شانازیم بە خۆوە دەکرد کە ڕۆلەیەکی وا قارەمان و نیشتمانپەروەرم هەیە کە سەرم پێی بلندە و لە ڕیزی مەردان دایە بەتایبەتی ئاوا بە ئارامی و لە سەر خۆیی قسەکانی مام حاجی عەولا لە ناو دەرونم دا دەچەسپاو خەمەکانی کەم دەکردمەوە ،ئاخر حاجیش بە سەرخۆی نەدەهێنا چونکە کوڕەکەی ئەویش لە گەل شێرکۆ و ماموستا بێ سەرو شوێن بوون و گیرابوون بەلام قەت خۆی تێك نەدەداو دلی منی دەدایەوە ،لەو کاتەدا منیش لە دلی خۆم دا دەمگوت:بەڕاستی دەبێ منیش وەك حاجی عەولا وا بم وتازە ئەگەر تەرمی شێرکۆشم بۆ بێتەوە ئەوەندە خەم هەلناگرم وخۆشم تێك نادەم و ئەوەندە پەرێشانی بەسەرخۆمەوە وەدیار نادەم.ئیتر مالی حاجی عەولام بە جێ هێشت و خوا هافیزیم لێ کردن و بەرەو مال گەڕامەوە و بە هیچ شێوەیەك وا خۆم نیشان نەدا کە نارحەتم،هەر بۆیەش زۆر جاران دایکی شێرکۆ دەیگوت، تۆ زۆر بێ دلۆڤانی،ئێمە لە دارایی دونیا دا تەنیا ئەو شێرکۆی تا قانەمان هەیە ئەویش کەوتۆتە دەست ئەو بەعسیە دڕندانەوە و ئەو هەموو ڕەنج و ئازارو پەرێشانیەیان بەسەر دێنم و تۆش هیچ بەلایەکت لێ نیە و هەروا دەزانی نە بایەو نە بارانە ،دایکی شێرکۆ لە گەل هەر پەیڤێکیا ئەسرینی هەل دەڕشت و دەینالاند ،هەرچەند کە من لەو دل توند ترو زۆر نا ئارامتر بووم بەلام هەرگیز بە سەر خۆما نەدەهێناوا پەیمانم دا بە خۆم کە خۆم بە نا ئارامی نیشان نەدەم.

له دوای سالێك چاوەڕوانی و ژیانی سەختی ئۆردوگای زۆرە ملێ و ئاوارەبیمان و ئەو هەموو زەبرو زەنگ و داپلۆسینانە بەسەر خەلكی كوردو كوردستان و لە دوای شكەنجە دان و ئازاری شێركۆی تاقانەم لە ناو زیندانە ڕەشەكانی بەعسیە دڕندەكان داو لە ژێر ئازارو ئەشكەنجە داسالێك دەمێننەوە و پاشانیش لە شاری موسل بڕیاری لە سێدارە دانی دەدرێت و لە گەل كوڕەكەی حاجی عەولاو لە گەل چەند لاوێكی تر شەهید دەكرێن و بە كۆمەل گوللە باران دەكرێن و گیانی پاكیان بە كوردستانی ئازیز دەبەخشن و وەك ئەستێرە گەشەكانی ئاسمانی بەرزی كوردستان بۆ هەتا هەتایە ناوی بەرزیان دەدرەوشێتەوەو جەستەی بە گوللە هەنجن بە هەنجن كراویان بۆ ێمە ناردەوەو ،ێمەش تەنیا خەم و ئازارو جەفاو ژان لە ناو دلمان دا مایەوەو دایكی شێركۆ وەك شێتانی لێ هاتبوو،ئیتر لە تاو تاقانەو كوڕە خۆشەویستەكەمان هەمیشە دلمان پڕ لە ژان و ئازار بوو و ئێستاش ئەو ئازارو خەمانەمان لە ناو دل دا نەبڕاوەتەوە ،ئەم ئازارو زەحمەت و كوێرەوەریانەی كە بە سەر ئێمەی كوردیان هێنا و بەعسیە دڕندەكان كوردستانیان ئاوا وێران كردو سەدان گوندیان وەك گوندەكەی ئێمە وێران و خاپوور كردو تەواوی خەلكی ئەو گوندانەیان وەك ئێمە بە سەر هێناو نەزیكەی دووسەد هەزار ئاوایی پتریان خاپوور كردو تەنانەت دارو بەردو ئەشكەوت و شاخەكانیشیان ڕووخاندو كانی و ئاوەكانیشیان خنكاندو دلی كوردیان پڕ لە ژان و ئازار كرد ،ئێمەی كورد هەمیشە چاومان بڕیوەتە ئەو ڕۆژەی كە بە چاوی خۆمان ببینین تۆلەی ڕەزو باغ و گوندو كوڕە تاقانەو هەزاران هەزارلاوەكانمان بۆ كراوەتەوەو داگیركەرانی دڕندەو خوێن ڕێژ لە ناو چوینە و تۆلەی هەموو شەهیدانی كوردستان كراوەتەوەو كوردستان بە كوێرایی چاوی دوژمنان ڕزگار و سەربەخۆ بوووەو تۆلەی وێرانی و دەربەدەری و داگیر كردن و تەعریب كردن كراوەتەوە

تۆلەی گوندە چۆل و وێرانەكانمان كراوەتەوە .

تۆلەی هەژاری ڕەنج و ئازارەكانمان كراوەتەوە .

تۆلەی كوڕە تاقانەو هەزارەها شاهیدانی كوردستانمان كراوەتەوە .

تۆلەی ئەو هەموو زیندان و ئەشكەنجەو ئازارەكانی كورد كراوەتەوە .

تۆلەی ون بووەكان و زیندە بەچال و ون كردنی هەزاران هەزارانمان كراوەتەوە .

تۆلەی دایكی زگسوتاو ڕۆلە ئەنفال كراو و گوند بە خاك یەكسان كراو كراوەتەوە .

تۆلەی بێ سەرو شوێنی و ئاوارەیی هەزاران هەزارانمان كراوەتەوە .

ئەو كاتە ئێمەش دەگەڕێینەوە ،گوندەكەمان سەر لە نوێ ئاواییەكەمان ئاوەدان دەكەینەوە ،كانی و كانیاوەكانمان پاراو دەكەینەوە ،ڕەز و باغ و دارو بارە لە ڕەگ و ڕیشەكانی كوردستانمان سەر لە نوێ سەوز دەكەینەوە ،لە جێگەی هەر بۆمباو گوللە تۆپێكا دارێكی سەوز وباغی گول دەڕوێنینەوە ،كوردستانمان بە رەو پێشەوە دەبەین و ئالای ڕەنگاو ڕەنگی كوردستان لە سەر هەموو لوتكەو بەرزاییەكی ئەم كوردستانەمان دەشەكێنینەوە ،گۆڕی پاكی شەهیدانی كوردستانمان بە گولی سەربەستی دەڕازێنینەوە ،كڕنوش بۆ مەزاری نەمران دبەین و پێیان دەلێن دەهەستنەوە وا تۆلەتان سەندراوەتەوە ،كوردستان ئازاد و ڕزگارو سەربەخۆیە و پەرچەمی كوردستان وا دەلەرێتەوەو كورد خاوەنی ئازادی و سەربەخۆیەتی خۆیەتی .

هیوا دارین كە ئەم هەلە پیرۆزەی كە ئەمڕۆ لە ئارا دایە سەركەوتوبێت و كورد بتوانێت لە ئاستی ئەو هەموو ڕوداوانە ئەمجارە دەربات و نەكەوینەوە داوی نەیارانی كوردەوە ،ئەم ئازادبوون و ڕەهاییە بەرەو سەركەوتنی هەمیشەو قۆناغی دوایی ببات و كوردستان بۆ هەتا هەتایە سەر بەخۆ بێت و ئێمەش وەك گەلانی جیهان خاوەن قەوارەیەكی میللی خۆمان بین و كوردستان بەرەو پێشكەوتن و تەكنەلۆژیای نوێ بەرین و ناوی كوردو كوردستان لە هەموو جیهان دا دەنگ بداتەوەو خوێنی شەهیدانی گەلی كورد بە فیڕۆ نەڕواتن و تۆلەی ئەم هەموو ئاوارەیی و دەربەدەری و وێرانی و بە كۆمەل كوشتن و لە ناو بردنی كوردلە هەموو داگیركەران بیێتەوەو بە دەردی سەدامی خوێن ڕێژ بڕۆن.

هەزاران سلاو لە گیانی پاکی هەموو شەهیدانی کوردو کوردستان و شێرکۆی تاقانەمان دەنێرین .

مەرگ بۆ دوژمنان و هەموو داگیرکەرانی کوردستان و هەموو ئەوانەی کە خوێنی کوردیان مژتوە مەرگ بۆ هەموو خائیانی سەر شۆڕو نۆکەران و داگیرکەران.

*

www.kurdistannet.org کوردستان نێت